

Tariximizin 32 illik "Səs"i

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

*Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın
İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə
"Fikir, söz və məlumat azadlığının,
plüralizmin inkişaf etdirilməsi"
istiqlaməti çərçivəsində hazırlanıb.*

Yanvarın 11-də Azərbaycan mətbuatının tarixində xüsusi yeri olan "Səs" qəzetinin 32 yaşına tamam olur. Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etməsindən 9 ay əvvəl fəaliyyətə başlayan "Səs" qəzetinin yaranma zərurəti və keçdiyi yolu necə xarakterizə etmək olar? Keçən 32 ildə qəzet öz fəaliyyətini necə qurub, cəmiyyətdə hansı imici qazanıb? Yazımızda bu məsələlərə aydınlıq gətirməyə çalışacağıq.

"Səs" qəzeti dövlətçiliyimiz üçün çətin sınaqların başladığı bir dövrdə ərəşəyə gəldi. O dövrdə respublikada ictimai-siyasi durum olduqca gərgin idi, hakimiyyət uğrunda amansız mübarizələr gedirdi, ölkəmiz Ermənistanın işğal və soyqırım təcavüzünə məruz qalmışdı, yüzminlərlə qaçqın-köçkün öz doğma torpaqlarından didərgin düşmüşdü. Ölkədə ağır sosial-iqtisadi durum hökm sürürdü. Mətbuata güclü

olduqca təhlükəli idi. Həmin dövrdə xalqımız və dövlətçiliyimiz qarşısında öz tarixi məsuliyyətini dərk edən qəzetimizin qurucuları belə bir məsuliyyətli və dövlətçiliyimiz üçün həlledici mərhələdə Heydər Əliyev ideyalarını ictimai rəyə çatdırmaq missiyasını öz üzərinə götürdülər.

Fəaliyyətə başladığı vaxtdan həftədə 2 dəfə 8 səhifə həcmində və 5-10 min arası tirajla dərc olunan qəzet oxucuların rəğbətini

böyük, hətta orada çalışan jurnalistlərin həyatına təhlükə yarada biləcək qədər işlər gördü. Xüsusilə, AXC-Müsavat hakimiyyəti illərində bu qəzetə qarşı davamlı basqılar, hücumlar baş qaldırır, burada çalışan qəzet heyətinə təhdidlər yağdırılırdı. Hətta bir neçə dəfə qəzetin redaksiyasına silahlı hücumlar, sui-qəsdlər təşkil olunmuş, jurnalistlərə xəsarətlər yetirilmişdi. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, nəşr öz fəaliyyətini qətiyyətlə davam etdirdi, heç bir təhdiddən, hücumlardan çəkinmədiyini sübuta yetirdi.

Təsədüfi deyildi ki, 1992-ci ilin oktyabrında ölkə ziyalıları xalqın iradəsini ifadə edərək ümummilli lider Heydər Əliyevə "Səs" qəzeti vasitəsilə müraciət etdilər. Ulu öndərimiz əslində, xalqın çağırışı olan bu müraciətə biganə qalmadı, öz cavab məktubunda

"Səs" bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin siyasi xəttini, fəaliyyətini çox fəal, qətiyyətli şəkildə müdafiə edir, YAP-ın bütün seçki və siyasi kampaniyalarında fəallıq göstərir. Bu da öz ədalətli mövqeyində dənəz olan "Səs" in ictimai-siyasi qəzet kimi nüfuzunu, populyarlığını daha da artırır və qəzetin artan oxucu auditoriyasını bir qədər də genişləndirir.

"Səs" qəzeti haqda danışarkən bu qəzetin yaranmasında və yaşamasında böyük zəhməti olan fədakar insanların adını çəkmək doğru olmazdı. Qəzetimizin ilk baş redaktoru şair Eldar Baxış, baş red. müavini yazıçı Səfər Alışarlı olub.

1992-ci ilin martından baş redaktoru, Teyfur Çələbi, baş redaktor müavini Böyükkişi Heydərlı olub. Həmin ilin iyulundan baş redaktoru Ağabəy Əsgərov, baş redaktor müavini Seyyad Aran olub.

2005-ci ildən indiyədək baş redaktoru Bəhruz Quliyev, baş redaktor müavini isə Fətulla Hüseynovdur.

1991-ci ildən etibarən qəzetin səhifələrində tanınmış şəxslərin məqalələri dərc olunurdu. Ziya Bünyadov, Fəreməz Maqsudov, Kərim Kərimov, Əli Əhmədov, Siyavuş Novruzov, Əli Nağıyev, Murtuz Ələsgərov, Bəxtiyar Vahabzadə, Məlik Dadaşov, Xəlil Rza, Seyyad Aran və başqaları bu qəzetdə məqalələrlə çıxış edirdilər.

Hazırda qəzet ölkədə və dünyada baş verən hadisələri, insanların fikirlərini, əldə olunan uğurları və problemləri də öz səhifələrində işıqlandırır. Eyni zamanda, qəzet dövlətimizin həyata keçirdiyi siyasətin ictimai rəyə təqdim olunması, obyektiv olaraq bu siyasətin xalqa çatdırılmasında fəal iştirak edir.

Hazırda qəzet gündəlik 3600 tirajla nəşr olunur. Qəzetin internet saytı (sesqazeti.az) fəaliyyət göstərir və xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların da qəzeti oxuması imkanı var.

Dövrün tələblərinə uyğun olaraq, "Səs" qəzeti də daim yenilənir, müasir texnologiyalara yiyələnir. 2020-ci ildən etibarən, qəzet Azərbaycanın müasir mətbuatında bir yeniliyə imza

atdı. Azərbaycanda ilk dəfə olaraq video-qəzet formatında nəşrə başladı və qəzet üzərindən kuarkod (QR) vasitəsi ilə müxtəlif xəbərləri video-görüntü vasitəsi ilə izləmək mümkündür.

2008-ci ildə qəzetin bazası əsasında yaradılmış "Səs" İnformasiya Agentliyi (sia.az) qısa zamanda öz maraqlı, obyektiv informasiyaları ilə təkə ölkə oxucularının deyil, həm də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların mütəmadi izlədikləri bir internet resursu çevrilib. 3 dildə xəbər hazırlayıb yayan agentlik ölkənin ən nüfuzlu xəbər mərkəzlərindən biridir.

2011-ci ildə qəzetin bazasında yaradılmış "Səs" internet televiziya da (sestv.az) özünün böyük tamaşaçı auditoriyasına malikdir. SəstV-nin evində gündəlik olaraq canlı yayımlanan verilişlər, süljetlər maraqla qarşılınır. Beləliklə, "Səs" qəzeti "Səs" Media Qrupuna çevrilib. Yaxın vaxtda qrupun radiosunun da yaradılacağı gözlənilir. "Səs" Media Qrupunun redaksiya heyəti 50 nəfərə yaxındır. Ölkənin bütün bölgələrində və bir sıra xarici ölkələrdə müxtəbir postları var.

Müstəqil Azərbaycanın ilk qəzetlərindən biri olan "Səs" qəzeti ölkə mətbuatında özünün xüsusi yeri ilə seçilir. Qəzet dövlət və xalq arasında münasibətlərin daha da yaxınlaşması, cəmiyyətin maarifləndirilməsi üçün mütəmadi olaraq media layihələr həyata keçirir. Əlamətdar tarixi günlərdə qəzetin xüsusi buraxılışları, multimedia diskləri və digər əlavələri buraxılır.

Prezident İlham Əliyev ölkə mətbuatı tarixində ilk olaraq, məhz müstəqil media orqanına xüsusi təbrik ünvanlayıb, qəzetimizin qocaman işçilərini müxtəlif fəxri adlara layiq görüb və mükafatlandırılıb.

Başda baş redaktor Bəhruz Quliyev olmaqla bütün redaksiya heyətimiz öz oxucularına göstərdikləri diqqətə görə təşəkkür edir, onlara ən xoş arzularımızı çatdırırıq. "Səs" qəzeti həmişə dövlətimizi maraqları və xalqımızın mənafelərini uğrunda mübarizəsinə davam edəcək. "Səs" sizin səsindir. 32 yaşımız mübarək.

senzura var idi. Belə bir çətin dövrdə müstəqil qəzetin fəaliyyətə başlaması çox çətin bir iş idi. Bu iş böyük cəsəret və risk tələb edirdi. Lakin qəzetin yaradıcıları bu işin altına girdilər.

Beləliklə, "Səs" ictimai-siyasi qəzeti 1990-cı ilin noyabrında "Əlinçə" Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı olaraq qeydiyyatdan keçdi, 1991-ci yanvarın 11-də dərc olunmağa başladı. Qəzetin ilk redaksiyası Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutunun 6-cı mərtəbəsində yerləşirdi.

Fəaliyyətə başladığı ilk gündən qəzet konkret ideologiyaya əsaslanırdı. Həmin vaxt sırf siyasi-ideoloji qəzet kimi fəaliyyətə başlamağın çətinlikləri isə daha çox idi. Həmin dövrdə hakimiyyətdə olan qaragüruh qüvvələrin siyasi sifariş əsasında respublikanın bir sıra mətbu orqanlarında Heydər Əliyevə qarşı iftira və qaraxma kampaniyası aparılırdı.

Qəzet həmin dövrdə mövcud olan hakimiyyətə qarşı müxalif mövqedə idi və haqlı olaraq bu mətbu orqanın qurucuları bütün Azərbaycan vətəndaşları kimi xalqımızın gələcək taleyini böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevlə birgə görürdülər. O dövrdə ulu öndərə rəğbətini ifadə edilməsi

qazanıb. 1992-ci ildən etibarən qəzetin tirajı 15 mindən yuxarı olub, 1993-cü ildə isə 25 minə çatıb. O dövrün ictimai-siyasi hadisələri fonunda qəzetə tələbat daha da artıb və tiraj sayı hətta 35 minə də keçib. Bu, kifayət qədər böyük rəqəmdir və eyni zamanda, xalqın marağını əks etdirirdi.

1992-ci ildən başlayaraq, "Səs" qəzeti hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkilatlanmasında baza rolunu oynayıb, partiya yarandıqdan sonra onun əsas mətbu rəpuru kimi fəaliyyətini davam etdirib. Partiyanın bəyanatlarını, yığıncaqlarını və sair tədbirlərini öz səhifələrində geniş işıqlandırılıb. 1994-cü ildən başlayaraq 16 səhifə həcmində çap olunmaqla yanaşı, qəzet 1998-ci ildən etibarən gündəlik işıq üzü görməyə başlayıb.

Qəzetin 1991-93-cü illər saylarında ulu öndər Heydər Əliyevin müsahibələrini və onun haqqında məqalələri, həmçinin ölkə parlamentindəki çıxışlarını oxucularına təqdim edirdi. Qəzet ulu öndərin xarici mətbuata verdiyi müsahibələri tərcümə edərək ölkə ictimaiyyətinə çatdırırdı.

Qəzet fəaliyyətə başladığı dövrdə dövlətçilik uğrunda çox

Azərbaycan dövlətinin xilas yolunu, müstəqilliyin qorunub-saxlanması strategiyasını açıqladı. Bu cavab da məhz "Səs" qəzetində dərc olundu.

Ulu öndər hakimiyyətə gəldikdən sonra "Səs" qəzeti həm ulu öndərin, həm də YAP-ın fəaliyyəti haqda cəmiyyəti məlumatlandırmaq missiyasını davam etdirirdi. Məhz buna görə ulu öndər YAP-ın 10 illik yubileyindəki çıxışında "Səs"-i Azərbaycanın tarixinə düşmüş bir qəzet kimi xarakterizə etmiş və demişdi:

"Səs" qəzeti mənim üçün çox əziz qəzetdir. Mən bu qəzetin xidmətlərini xüsusi qiymətləndirirəm. O zaman ki, mən Naxçıvanda işləyirdim və Bakıda bəzi dairələrdə Naxçıvana qarşı ədalətsiz hərəkatlər olurdu. "Səs" qəzeti cəsəretlə çox ağıllı şəkildə məqalələr yazır, öz fikirlərini deyirdi. İctimaiyyətdə düzgün fikir formalaşmasına səy göstərirdi. Bu qəzetə qarşı təzyiqlər olurdu, lakin qəzet öz ideyaları uğrunda mübarizə aparmağı bacarırdı. "Səs" qəzetinin YAP-ın yaranmasında, cəmiyyətin maarifləndirilməsində məlumatlandırılmasında çox böyük rolu olub. "Səs" qəzeti tarixə düşmüş bir qəzetdir".